

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHĂNDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . lei 150

Mai așteptăm o Alba-Iulia!

Poporul românesc al Ardealului s'a adunat iarăși în 27 Februarie a. c., în cetatea simbolică a tuturor idealurilor noastre naționale, pentru a prăznuiră împlinirea unui an dela promulgarea noiei Constituții și a consfințiră această piatră de temelie a noului regim de viață în care a intrat țara. Piața „Mihai Viteazul” din cetatea Unirii s'a umplut din nou cu delegații celor 23 de județe ardelenne. Un înalt slujbaș dela căile ferate spunea, că numai cu trenurile speciale au sosit la Alba-Iulia 16 000 țărani, la cari s'a adaus numărul celor din împrejurimi, veniți pe jos și cu trăsura. Cei doi mitropoliți români ai Ardealului pot avea mulțumirea sufletească, văzând că glasul lor de chemare este încă ascultat așa cum se cuvine.

Cuvântările cu miez au fost ascultate cu evlavie, sorbite și aplaudate cu însufleșire. Poporul nostru, sobru și cuviincios, a dat un nou examen de maturitate politică, prin felul cum a știut să se înfățișeze la această adunare. Increderea în dreptatea sa și într'un viitor mai bun al Țării se înfrăția cu dragostea față de Rege, ce se manifesta tumultos la fiecare pronunțare a numelui Suveranului. Deasupra păcatelor și a stricăciunii celor 20 de ani de politicianism, sufletul neamului a rămas curat și optimist, ca o dovadă a vitalității lui.

Dar tâlcul marelui număr de participanți și de astădată la Alba-Iulia trebuie să l căutăm în ecoul, pe care chemarea celor 2 mitropoliți l-a deșteptat în adâncul nesondat al maseilor românești și pe care l-am văzut concretizat în următoarea inscripție, purtată de mulțime: „*Avem un Dumnezeu. Suntem fiii aceluiași neam. Dorim o singură biserică*”. Svonul că la Alba-Iulia se va face reunirea celor 2 biserici române din Ardeal circula pretutindenea. Se precizau chiar și amănuntele. Așa se spunea, că uniții, neavând acum papă, vor rupe cu Roma

și se vor întoarce la Biserica Ortodoxă. Ba, unii mai îndrăzneți afirmau, că mitropolitul Blajului va fi proclamat, ca preț al împăcării, patriarh în locul I. P. S. Miron, care nu s'ar mai întoarce la locul său. Totul ar fi pregătit prin Decret-regal, și marea surpriză a reunirii celor 2 biserici române se va proclama solemn la Alba-Iulia. Amintim aceste svonuri drept dovadă, că în sufletul poporului rana desbinării bisericesti se cere închisă; și nici un alt prilej nu se oferea mai potrivit de 20 ani încoace decât chemarea celor 2 mitropoliți la Alba-Iulia.

S'o spunem deschis, că cercurile bisericesti, deși vor fi auzit aceste svonuri, răsărite din judecata sănătoasă a poporului, nu li-au dat însemnătatea cuvenită. Mulțimea dela Alba-Iulia s'a resfirat fără de a duce de acolo nici cea mai slabă rază de nădejde, că și acest vis neimplinit a pornit pe calea realizării. Acesta e deficitul, ca să nu-i zicem desiluzia zilei.

De care parte e vina? Cineva care s'a grăbit să comunice episcopului unit dela Lugoj combinația cu mitropolitul Blajului ca patriarh ortodox, a fost răcorit numaidecât cu răspunsul: Nu primește! Deci gândul la bucuria zuei n'a incolțit în toate inimile românești. Nu înționăm la fel nici chiar în chestiunile m. ri. Rămâne ca neamul, cu judecata lui sănătoasă, chiar copilărească, — și tocmai de aceea sinceră și adevărată, — să țeară mai departe firul așteptărilor, cu gândul la o nouă Alba-Iulia.

Cele 2 biserici românești din Ardeal s'au pus în slujba renașterii naționale. Alba-Iulia din 27 Februarie a fost o mare spovedanie, însoțită de o deslegare de păcatele celor 20 ani. Poporul a plecat cu conștiința, că mitropoliții l-au deslegat de toate relele trecutului și i-au dat convingerea că a început o viață nouă, de cinste și muncă. Totuși ierarhii celor 2 biserici nu pot avea conștiința împăcată că

au făcut totul pentru a asigura regimul de adevărată renaștere națională. *Bisericile naționale nu-și vor fi dat toată contribuția lor la noua temelie a țării, pânăce nu vor fi restabilit și unitatea de credință a neamului.* Fără dânsa unitatea sufletească, izvorul oricărei renașteri, este cu nepuțință.

Nu suntem de părerea că reunirea celor două biserici s'ar putea face numai printr'un sinod, cu argumente dogmatice, cu învinși și învingători. *Singură iubirea pentru ființa, viitorul și veșnicia neamului, în fața căreia orice jertfă e cu puțință, ne va arăta calea.* Când se va trata marea chestiune a reunirii bisericilor românești, ierarhii actuali, cari pot fi prizonierii unui trecut, strein de interesele neamului, vor trebui să se prezinte cu demisia în alb la masa noului jurământ, cunoscând mai dinainte că unirea cu frații dinlăuntru stă mai presus decât cu cei dinafară. Glasul sângelui e mai puternic decât legătura cea din afară. Să așteptăm, oare, clipa supremă a primejdiei din afară, pentru a făuri unitatea de granit a sufletului românesc? Atunci nu e o parodie să mai vorbim despre renaștere fără renăscuți?

Ceice s'au dus la Alba-Iulia în 27 Februarie a. c. în adevărat pelerinaj, nu au plecat de acolo fără de a înălța către cer următoarea rugăciune: „Doamne, care în cetatea Albeilului ne-ai trecut neamul prin botezul sângelui lui Horea și Cloșca, precum și prin umilința lui Avram Iancu, spre a ne da apoi moștenire pământul Ardealului la 1 Decembrie 1918; care

prin încoronarea celui dintâi Rege al României mari ai pecelluit la Alba-Iulia unitatea țării întregite, iar acura decurând, slobozindu-ne din primejdiile celor 20 ani de încercare, ne-ai ajutat să facem nou legământ de viață în fața Ta, în Alba-Iulia solidarității naționale, adă asupra României întregite și *sufierea adevăratei renașteri, prin reunirea tuturor Românilor în aceeași credință strămoșească în Tine.* Fă-ne vrednici, Doamne, să fim martori și ai acestei apoteoze a istoriei neamului nostru de mucenici. Amin.“

(A.)

„Numai semnul lui Iona“

— Meditație —

de Pr. Gh. Perva

Capernaum, era „orașul său“; cetatea adoptivă a Mântuitorului. Acea, unde a săvârșit cele mai multe minuni și despre care, totuși a trebuit să zică: „Până la iad te vei pogori“. Fiindcă aici, par'că erau mai însetați oamenii după minuni.

Într'o zi, în una din casele Capernaumului, I-se lasă înainte, prin acoperișul casei, un slăbănog căruia îi zise: „Iartă-se ție păcatele“.

Ce dar bogat erau cuvintele acestea pentru slăbănog! Ele însemnau: „Fie sufletul tău vindecat. Sufletul care ți-a îmbolnăvit și trupul“.

Pentru mulțimea curioasă, însă, ce desamăgire! Să fii înghesuit în hal ca acela, să se spargă chiar o casă, și să nu se întâmple, să nu vezi aproape nimic!

Dar pentru cărturari ce scandal!

Și, Domnul Hristos a trebuit să le faca voia. Să-l scoale de pe pat. Să le arate puterea. Să le ui-

Concepția mesianică la Evreii din timpul lui Hristos și la cei de astăzi

De Mihail Wieder

Evreii așteaptă un Mesia și l-au așteptat încă de acum două mil de ani. O nuanță clară și o precizie despre modul venirii și însușirile lui Mesia, Evreii nu au. Versetele profetice despre Mesia, primesc diferite lămuriri și explicațiuni mistice. Fiecare „Tana“ sau „Emora“ are părerea lui proprie (vezi tratatul Sanhedrin, cap. Chelec). În general, Evreii cred, că pasajele profetice nu ne pot preciza amănunte deslușite, pentru că ele pot fi interpretate în înțelesuri multiple. Părerea aceasta merge așa de departe, încât Hilel îndrăznește să declare: Evreii nu mai au Mesia; l-au mâncat în zilele lui „Hiskla“. Și totuși crede Hilel, că un Mesia trebuie să vie; în caz contrar ar fi fost exclus din colegiul redacțional talmudic. Căci credința în Mesia este socotită ca cea mai de seamă dogmă a religiei evreiești. El crede în Mesia d'n punct de vedere al tradiției, însă pune puțină bază pe Sf. Scriptură, pentru că toate versetele, cari zugrăvesc mărirea lui Izrail în vremea lui Mesia, au fost implinite în timpul regelui H'schia; iar dacă aceasta nu s'a întâmplat în întregul sens al Scripturii, e din vina

noastră. „Păcatele au cauzat-o“. (Vezi Ikarim din Rabi Iosif Albo P. 1, și a 5-a).

E adevărat că părerea lui Hilel, în domeniul mesianic, e unică și originală și e privită de ceilalți cu oarecare rezervă. Credința comună la Evrei, este, că Mesia n-a venit încă, n-a apărut sub nici o formă. În-să dacă Hilel face excepție cu supusele lui, Rabi Iosif Halevi, prin încercarea de a-l apăra, a exprimat o regulă generală adevărată, că, pentru Evrei, Sf. Scriptură nu poate fi socotită, în domeniul mesianic, ca arbitru hotărâtor. Pasajele în sensul acesta sunt prea enigmatice, învăluite de a pătrunde sensul lor adevărat. Baza mesianică la Evrei este tradiția. Aceasta spune, că Mesia trebuie să vină și are să vie. Evreii o cred asta, doar asta este mângăierea cardinală și cheazăia existenței lor. Și acest subiect principal îmbracă fel de fel de forme, este o necesitate psihologică. Figura aceasta strălucitoare trebuie văzută măcar în fantezie, trebuie să fie cunoscută de acum. Cum este El? ce figură are? ce fel de însușiri posedă? În aceasta privință vine în ajutor, când Scriptura, când legendele; tradițiile se împletesc în profețiile scrise. Talmudiștii se întrec, fiecare în felul lui, în meșteșugul de comentator, fiecare himeră, fantazie, vorbă bătrână pierdută între popor, devine agățată, încălțată în Biblie. Așa, că valoarea acestei speranțe devine

mească ochii. Aceasta îi mătnea: „Dacă nu vedeți semne și minuni, nu credeți” (Ioan, IV, 48). „Neam viclean și preacurvar cere semn, dar semn nu i se va da” (Mat. XII, 39).

Într-adevăr, ce credință, ce sprijinire și lăsare în voia Tatălui e aceea, care, spre a fi trează și vie, are lipsă de călcarea legilor firii lăsate de Dumnezeu. Ce credință e aceea, care are lipsă să fie turburată de ceva supraomenesc, așa cum, spre a fi bună apa lacului Betezda, trebuia turburată de un înger!

Slăbănogul vindecat în Capernaum, leproși, orbii și ceilalți vindecați, cine știe, dacă până la sfârșitul vieții lor, nu vor fi fost cuprinși de alte neputinți și boale! Chiar Lazar, pentru care Domnul Hristos a certat moartea trupească, a trebuit mai târziu să moară. Ușurările trupești, pe cari le dădea Mântuitorul, pentru credință ori ca să facă placul mulțimilor, erau numai pentru viața pământească; un fel de păsuiri. Fiindcă păsuire și trecere e însăși viața pământească. De aceea, mai bucuros ar fi dat și dădea chiar, ușurările sufletești, sănătatea sufletului, aceea cu care poți trece și dincolo în veșnicie.

Și, oare, puțin lucru e să îi curat înaintea lui Dumnezeu? Pacea în suflet, în conștiință! Acestea să nu facă cât sănătatea trupului? Să n'aibă valoare decât dacă sunt însoțite de semn?”

Purtătorii slăbănogului din Capernaum, au venit pentru vindecarea trupească. Iisus a dat-o întâiu pe cea sufletească. (Aceasta nu l-au cerut-o în decursul vieții Lui decât vreo doi, trei). Prin aceasta, vrea să ne arate, că, chiar dacă cerem lui Dumnezeu una și primim altă, ori chiar nimic, să nu slăbească credința noastră.

„Ce stați uitându-vă la cer?”, ziceau odinioară niște îngeri către sfinții Apostoli. Cuvintele acestea, n'au fost spuse spre a descuraja pe cineva. Sfinții Apostoli, cari de pe atunci, n'aveau să-l mai vadă pe Mântuitorul, n'au luat din ele decât curaj și supunere

întărită și de Sf. scriptură însă aceasta trebuie să se acomedeze, să se potrivească legendelor cunoscute și răspândite.

Talmudiștii au dat năvălă asupra Sf. Scripturi! Îi vedem în diferite locuri suind și răstornând Cuvântul lui Dumnezeu, fie asta din greșală sau fără greșală, cu intenție sau fără intenție — indiferent cum, și în ce fel. Îi vedem, însă, tulburând apa cea limpede, Dumnezeescă... Unii par'că se îndreaptă către drumul drept, dibăind în versetele Mesianice din Isala 53, înfățișând, potrivit acestor pasaje, pe Mesia ca o persoană chinută, suferindă: „Mesia șade la poarta Romei, își leagă și desleagă rânile” (Talmud). Aci par'că îi văd pe talmudiști apropiându-se de adevăr, din păcate însă se oprește aci, se mulțumește cu o vorba goală, profetisează și nu știe ce profetisează... Pe linia aceasta îl întâlnim și pe cabalistul cu o combinație însă mai interesantă. După el, vor fi doi Mesia: Unul fiul lui Iosif, care se va război cu Gog-Imagog, va cădea și muri în luptă, când va apărea Mesia Fiul lui David în strălucirea și izbândă, stăpânind așa până în veacuri. Cred, că aceasta invenție comică este o încercare forțată pentru a leși din contrazicerea biblică, în care Mesia e înfățișat în două stări extremiste: într'un loc, înjosit și batjocurit, alt loc mărit și slăvit... Credința aceasta aparține misticilor.

față de Stăpânul lor. Tot așa, dacă le pomenesc în legătură cu vindecarea cerească a unui trup slăbănogit, le pomenesc nu spre descurajare, ci spre avânt. Uitați-vă spre cer, căutați în spre el, căci acolo e toată nădejdea omului.

Dacă, însă, nu vă răspund îngeri, dacă nu vedeți nici măcar scara pe care a văzut-o Iacov, dacă nu vedeți nimic, dacă nu pricepeți încă nimic, nu vă întoarceți plângând.

Mai ales în acest timp al marelui post, orându-l pentru reculegere sufletească, ni-se cuvine să ne îmbărbătăm unii pe alții așa: Rugați-vă, cereți-le și le nădăjduiți toate. Odată cu cele veșnice și pe cele trecătoare. Însă, lăsați-L pe Dumnezeu să hotărască.

„Să ne închinăm la așternutul picioarelor lui”

(Ps. 131,7)

— Meditație —

de Pr. Gh. Perva

În mijlocul sfântului post al Invierii Domnului, sfânta Biserică vorbește cu multă evlavie, în genunchi, cum am zice, despre lucrul acela material, care a fost cel mai aproape martor al sfârșitului Lui: despre Cruce.

Noi o numim sfântă. Unii, cari se țin și ei de împlinitori ai voiei Mântuitorului, se cred îndreptățiți a lua în răs această cucernice a noastră. Merită disprețul nostru acestia, și numai pentru faptul, că ne aseamănă cu idololatrii de odinioară.

Creștinii ortodocși își cunosc învățătura măcar atât, încât să știe ce însemnează, ce vrea să zică o astfel de închinare.

Dacă Domnul Hristos, prin o minune, pe care oamenii n'o mai merită, s'ar coborî în mijlocul nostru și ne-ar vedea închinându-ne la sf. Cruce și la icoa-

După alții nu există decât un singur Mesia, și acesta, nu chinut ci mărit și proslăvit. După el c. 53 din Isala se referă la poporul evreesc. Părerea aceasta a susținut-o Malmonidis în cartea sa Mișne Tora hilchot Melachim. El vede în Mesia un simplu conducător vrednic, având autoritate și influență asupra poporului lui Israel prin viclea lui dreptă, prin învățătura și înțelepciunea Sa. El va uni poporul răspândit, de acum trezindu-le conștiința libertății într-o țară independentă, în țara făgăduinții (Herzel ar fi putut personifica asta dacă ar fi fost religios).

Presupun, că acest talmeș-balmeș de păreri și legende au fost împrăștiate și între evreii contemporani cu Hristos (Talmudul este o Enciclopedie, care cuprinde cele mai vechi tradiții); le putem constata din cuprinsul discuțiilor dintre Farisei și Domnul, în Sf. Evanghelie. Aci vom aminti un exemplu, în ce privește autenticitatea unei legende, foarte răspândită astăzi în masa evrească. Acesta crede, că Mesia va veni dintr'un loc cu totul necunoscut: din cer, din îndepărtarea înfinită? — nu se știe. Astfel de păreri la evreii în timpul lui Hristos găsim în Sf. Evanghelie: „Ci pe acesta îl știm de unde este. Însă pe Hristos, când vine, nimeni nu știe de unde este” (Ion 7, 2). Hristos se întâlnește cu trei partide, cu ale căror păreri am făcut cunoștință, dintr'o parte, prin rândurile scrise mai sus. Aceste

nele cari îl închipuie, de bunăseama, că nu ne-ar băga nimic de vină din spre latura aceasta. N'a oprit pe cei cari îi așterneau calea cu haine și stâlpari.

În ziua când o femeie păcătoasă l-a vărsat un alabastru cu mir pe picioare, stergându-l-le cu părul capului și apoi sărutându-le, s'a bucurat, spunând că are multă credință și a mântuit-o.

Dacă Mântuitorul a primit ca fapt pios sărutatul picioarelor Lui, apoi, cu cât mai curios e faptul să săruși „așternutul picioarelor lui”, locul unde l-au stat picioarele!

Noi n-am avut fericirea acelei femei, ori a unui Apostol Toma, să-L atingem mai deaproape. Știm însă, că S'a bucurat de cinstitorii dela distanță: „Nici în Israel n'am aflat atâta credință” a zis despre suțatul, care nu s'a crezut vrednic să și-L apropie mai tare. „Credeți, că-i trestie clătinată de vânt?” a zis despre acela, care s'a închinat până și la cureaua încălțămintelor Lui.

Așadar, când sărutăm sfânta Cruce, mulțumim de lumina care ni-a adus; de pilda înfățișătoare pe care ne-a dat-o. Sărutăm mâinile, cari au binecuvântat și vindecat; rănile cari și-au lăsat urmele pe lemn; încercăm să cerem iertare, să îndulcim, ceea ce alții au amărât și au îndurerat.

Da, da, am săruta, am mai cinsti pentru El și altele, dar n'avem, nu știm. Domnul Hristos, acela, care a plâns deasupra Ierusalimului și a primit amintire dela Magi, nu poate fi împotriva aducerilor aminte evlavioase.

Așa ne îndeamnă să grăim bunul simț și inima. Dacă nu-s destule acestea, iată ceva și mai neîndoios. Sfântul Ioan Damaschin, în a sa Dogmatică în capitolul: Despre cruce și încă despre credință, spune că pentru următoarele temeuri biblice, trebuie să cinstim sf. Cruce.

„Iacov, a închipuit crucea, când Israel s'a închinat la vârful toiagului său. (Gen. XLVII, 31) Israel și-a binecuvântat fii „în crucișându-și mâinile înadins”.

partide sunt: Eseenii, Fariseii și Saduceii. Eseenii sunt ascheți, cari trăiau prin pustii, retrași, având ca conducător pe Ioan Botezătorul). Concepția despre un Mesia suferind, aducând prin asta iertarea păcatelor, se potrivește felului vieții și năzuinței spre desăvârșire a Eseenilor. Sf. Ioan Botezătorul vorbește chiar despre unul, care e mai mare decât El, despre unul care este mielul lui Dumnezeu și a cărui curea dela încălțămintă nu este vrednic să o deslege. Cu toate acestea, întâlnindu-se cu Hristos, și Eseenii par nedumeriți, Hristos vorbește în mod enigmatic despre Sine, de multe ori; vorbește despre învierea după trei zile, un lucru de care ei habar n-aveau. Teologii evrei de astăzi nu văd în Sf. Scriptură nici o aluzie despre învierea lui Mesia; nu există de loc o astfel de părere, un astfel de gând.

Deasemenea, Evreii de astăzi, ca și Evreii de atunci, nu văd deloc c. 7, 14 și 9 5, din Isala, acolo unde nașterea minunată a lui Mesia e prezisă clar, ca un verset mesianic. Aceste pasaje sunt și au fost pecețuite, prin interpretare curbă și stupidă; și anume primul verset pus în legătură cu soția lui Isala profetului, iar al doilea în legătură cu regele Hirschia, intitulat, cu atribuția „dumnezească”, în mod simbolic. Deci și Eseenii îl văd suspect pe Iisus, care nu corespunde total vederilor lor, străduindu-se în îndo-

(Gen. XLVIII, 14). Măinile încrucișate ale lui Moisi, Aron și Or, au învins pe Amalec (Ez. XVII, 12).

Noi nu cinstim materia — să nu fie, — ci semnul, ca simbol al lui Hristos. Căci a spus ucenicilor: „Atunci va apărea semnul Fiului omului pe cer”; prin aceste cuvinte, a indicat Crucea. Pentru aceea și ingerul învierii a spus femeilor: „Căutați pe Iisus Nazarineanul cel răstignit”; iar apostolul: „noi predicăm pe Hristos cel răstignit” (I Cor. I, 23). Ingerul și apostolul, n'au spus cel străpuns cu sulița, ci „cel răstignit”.

După cum cele patru brațe ale crucii se țin și se strâng prin încheetura dela mijloc, tot astfel se țin prin puterea lui Dumnezeu: înălțimea, adâncimea, lungimea și lățimea (Efes. III, 18) adevărată toată creația văzută și nevăzută”.

Colțul Preotesei (VI)

Calitățile viitoarei preotese

Maică Preoteasă tină, ră,

Sunt înduioșat de sinceritatea rândurilor tale. Povestea vieții tale, mi se pare că este povestea vieții multor preotese.

Spuți că atunci când te-ai măritat nu ți-ai dat tocmai bine seama ce înseamnă a fi preoteasă. Socoti că ai adus o jertfă renunțând la dorința de a fi profesoară, spre a deveni liberă în viață, și a nu fi sclava capriciilor tinerilor de azi. Par'că aud vorbind, la fel, pe fiecare fată din actuala generație. Toate se plâng că tinerii sunt pretențioși și stricați, de aceea nu se însoară. Eu socot că tineri ușurateci au fost în toate vremurile. Dacă astăzi s'ar părea că sunt mai mulți cei ce nu se însoară, eu ași întreba: care este vina? Ar fi să ne mișcăm într'un cerc vițios dacă am încerca să acuzăm ba pe tineri, ba fetele de astăzi. Eu

llei. „Atunci Iudeii au făcut ocol în jurul Lui și l-au zis: Până când ne ții sufletul în îndoielă? Dacă tu ești Mesia, spune-o nouă pe față” (Ioan 10, 24). Cred că aceasta întrebare au pus-o Eseenii. Ei vor să iasă din încurcătura aceasta sufletească, așa de neplăcută; cer deci o lămurire răspicată, vor să albă explicație, din gura lui Iisus singur, despre spusele lui învăluite în mister...

Întrebarea aceasta, ieșind din sufletele căutătorilor adevărului, este un fel de rugăciune „Doamne, ajută necredinței mele”. Fariseii n'au pus-o, pentru că la ei a fost de mult condamnat prin singurul fapt, că a pângărit sabbatul. „Pentru aceasta, Iudeii prigoneau pe Iisus și căutau să-l omoare, că făcea aceasta în zi de Sâmbătă” (Ioan 5, 16); sau: „Acest om nu este dela Dumnezeu, fiindcă nu păzește Sâmbăta” (Ioan 9, 16). Pe Eseenii însă „fleacuri” de acestea nu-i interesau. Ei, masa de jos, au fost mișcați de minunile, personalitatea lui Iisus. Il socoteau, proroc, Ilie, Ioan Botezătorul: „Atunci ei au răspuns: Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, alții însă, că a înviat unul dintre prorocii din vechime”. (Luca 9, 19). Ei vedeau în minunile lui o putere divină, deci trebuie să fie Mesia și, ca atare, are voie să schimbe anumite legi și nu e motiv de a se revolta în privința asta.

Credința asta, că Mesia are să modifice o parte

îndrăznesc să curm orice discuție printr'o afirmație, nedesmințită până acum. Oricât de slabă și imperfectă s'ar părea firea femească, ea a condus în toate vremurile pe bărbat, dela Adam și până 'n zilele noastre, fie spre bine fie spre rău. Inima femeii cucerește și stăpânește pe bărbat. Un istoric spunea că toate războaiele și acțiunile diplomatice au avut în umbră o mână de femeie. Când femeia n'a cucerit nici n'a stăpânit inima bărbatului în căsnicie, soțot că vina trebuie s'o caute înainte de toate în sine.

Mai spunea, maică preoteasă, că astăzi te-ai lăsat în mâna lui Dumnezeu, care conduce viața fiecărui pe căi necunoscute de noi mai dinainte. Câtă înțelepciune și smerenie în aceste cuvinte ale tale. Ai dreptate. Câte din fetele „cu gârgăuni”, — cum se zice — care nu se mărită decât cu doctori, ingineri sau cel puțin cu profesori sau avocați, și cari au cunoscut sbuciumul acestor cariere, chiar dacă au ajuns la bogăție și la confortul casei orașenești, pot să spună cu sinceritate că au o căsnicie fericită? Socot că cele mai multe din acestea își plâng amărăciunea în tăcere, spre a nu se da în spectacol lumii. În schimb, câte preotese, odinioară cu vise înaripate de fete, nu și-au găsit limanul liniștit în o casă preotească, după ce au învățat cu înțelepciune să renunțe la multe deșertăciuni și să cunoască adevăratul preț al vieții. Alte femei, mai ales cele dela oraș, trăesc viața numai la suprafață. Se îmbată de forme și ajung să creadă că viața nu este altceva decât: moda și formele convenționale. Preoteasa gustă viața din plin, cu umilințele și toate necazurile ei. Rar vei găsi preoteasă vara cu palmele nebătute. Să fie oare o umilință pentru biata preoteasă că nu are piele albă și subțire pe mâini, lesne de săruțat? În schimb plămânii ei sunt lărgiți de aerul curat, pielea ei arsă de soare și bătută de vânt este mai bine conservată decât cea sulemenită, iar în ochii ei, natura cu toate culorile și aspectele sale și-a zăgrăvit icoana-i nemăestrată. O astfel de ființă, care nu fuge de ploaie și vânt, ci rabdă și asprimea și blândețea vremii, învață în această școală lăbură a vieții să gândească și să vorbească: deschis și drept. Modul ei de gândire nu are rafinamentul spiritului feminin instruit, iar graiul ei e lipsit de artă, dar cuvintele ei sunt de aur, trăite și simțite. A încercat vreodată cineva să cântărească cuvintele unei femei punând în celalalt talger al balanței faptele ei? La preoteasă echilibrul lor e desăvârșit.

Și acum să viu la problema, pusă de tine, tineră

din Legea veche, este foarte răspândită printre Evreii de astăzi; există chiar un „Midraș”, care vorbește de o Tora nouă, adică legea nouă, ce se va face în viitor, adică când va veni Mesia. În rândurile masei evreești de azi se povestește cu aprindere de curiozitate despre mănecarea cărnii de porc ce a fi admisă la apariția lui Mesia. Așa că pentru Eseeni, masa evrească, Iisus s'ar fi impus dacă s'ar fi proclamat ca atare în chip autoritar și dacă nu s'ar fi numit Fiul lui Dumnezeu, un punct în care sunt uniți cu Fariseii. Ci Iudeii i-au întors cuvântul: N'aruncăm cu pietre asupra-ți pentru lucrurile bune, ci pentru hulă și pentru că tu om fiind, te faci pe tine Dumnezeu” (Ioan 10, 33).

Aceasta, cred, a fost atitudinea Eseenilor și a masei evreești față de Iisus.

(Va urma).

maică preoteasă: „*Pentru ce nu se înființează o școală specială pentru fetele care vor să fie preotese?*”

Adecă, ai vrea să mai fi trecut printr'o școală pentru a fi învățat acolo cum să fi mamă și preoteasă? Mărturisesc că îmi pui o problemă grea de deslegat. Îndrăznesc să cred că vremurile viitoare ne vor aduce, probabil, și această școală. Mai marii Bisericii vor chibzui și hotărî cum va fi mai bine.

Fără de a condiționa însă calitatea de viitoare preoteasă de absolvirea unei astfel de școli eu socot că pot răspunde binișor de pe acum la nedumerirea ta, maică preoteasă. Vreau împărți chestiunea în două, aceea de a fi: mamă și apoi aceea de a fi preoteasă.

A fi mamă se învață astăzi, de obicei, dela mama noastră. Este o epocă, a pubertății, când orice mamă își inițiază fiica în tainele vieții. Îngrijirea copilului, deasemenea, se învață din văzute. O fi ea o artă mai mare în cele învățate din cărți și instituții de specialitate, dar, Dumnezeu fie laudat, neamul nostru s'a născut, a crescut și s'a sporit și pe lângă puținele cunoștințe de maternitate ale mamei noastre, fiindcă ele n'au tractat pe copil ca pe un obiect de jucărie ci ca pe trup din trupul lor. În această iubire a mamei pentru *copilul său propriu* văd eu cheia maternității. Neamul nostru are nevoie mai mult de *maice*, decât de doice.

Și acum, de unde înveți astăzi cum să fii *preoteasă*? Spun iarăși: din văzute. Fiica de preot învață aceasta în casa părintească, zi de zi, adunând tot ceea ce vede la tatăl său și mama sa. Numai când casa preotească nu este o *școală a tradițiilor religioase*, cum am mai spus altădată, ci o familie ca toate celelalte, atunci rămâne fiica de preot fără experiență. Dar, în cazuri de acestea, când s'a stins în casa preotească dragostea pentru preoție, fiica de preot de obicei nu se mai face preoteasă, fiindcă „i deroagă”. E o binefacere pentru Biserică când scapă de astfel de preotese.

M'ai mai putea întreba: Bine, eu ca fată de preot, tot mai știu cum să mă port ca preoteasă, dar o fată de țaran sau meseriaș, care se face preoteasă? E bine să avem și de aceste preotese?

Iarăși o problemă. Nu ași putea spune că o fată de țaran sau de meseriaș, cu adevărată vocațiune, nu ar putea fi o bună preoteasă. Regulamentele bisericesti preferă fetele de preot, dar pe lângă anumite condiții admit și alte fete ca soții de preot. De pildă, în eparhia noastră se cere ca pe lângă 16 ani împliniți cea care vrea să fie soția unui preot să fi absolvit măcar 4 cl. secundare, spre a se putea încadra cu cinste în viața socială, și ca să fie dintr'o familie de cinste, morală și biserică. De sigur, unei fete, care n'a crescut în casă preotească, îi va lipsi cunoștința mai multor lucruri trebuitoare. Același lucru se poate spune și despre un tânăr, candidat la preoție, care nu este din familie preotească. Dar lipsurile pot fi suplinite prin însușiri sufletești.

Iată-ne ajunși la întrebarea: *ce calități se cer unei viitoare preotese?* Ca la orice cariera, înainte de toate, se cere dragoste și înțelegere pentru cea chemare. Unei viitoare preotese i se cere o iubire înăscută pentru Biserică și cele sfinte. Aceasta izvoarește dintr'o puternică credință în Dumnezeu și din iubirea pentru Mântuitorul Hristos și opera Lui de mântuire.

O fată, care în casa părintească a fost crescută

în frica lui Dumnezeu, deasupra căreia a văgheat nestinsă candela rugăciunii și care a cunoscut drumul bisericii, poate fi o bună candidată de preoteasă.

Dar nu ajunge numai atât. Preoteasa intră de-a dreptul în miezul vieții. I se deschid în față toate tainele ei. Vede în cei păstoriți de soțul ei toate formele de viață: sănătoși și bolnavi, săraci și bogați, curaji și păcătoși, sinceri și fărnici. A-i cunoaște pe toți înseamnă pentru ea a multiplica la infinit aspectele păcatului și a întredeschide tot mai larg poarta iadului. În fața acestei vedenii oare poate rămâne inima ei de femeie creștină nemișcată? Programul ei de activitate l-i dictează, din afară viața cu cleidoscopul ei, iar din lăuntru inima ei simțitoare.

O preoteasă, înzestrată de Dumnezeu cu calitățile înșirate mai sus, va ști de ce să se apuce mai întâi și ce să facă mai apoi.

Nu uita, maică preoteasă, că tu nu ești numai *cea dintâi între femeile din satul tău*, ci ești și *maica lor sufletească*. Ai învățat în Biblie că Dumnezeu a creat pe femei, mai la urmă, din coasta lui Adam. Știi cum se talmăcește aceasta? Din „inimă” lui Adam, ca să poarte în lume iubirea. Eva înseamnă „maica vieții”. Dumnezeu a creat-o după Adam și cu ea s'a încheiat opera creațiunii. Aceasta înseamnă că femeia stă între inger și om, fiind legătura între cer și pământ.

Preoteasa iubește viața, nu stinge flacăra ei ci o sporește, iubește toată făptura lui Dumnezeu, și mai pre sus de toate pre om, chipul și asemănarea Lui. Ea se simte pusă în slujba vieții ca să aline suferința.

După Maica Domnulul avut-a femeia o misiune mai sublimă în lume decât preoteasa?

Preotul bătrân

Originea, istoria și situația juridică a sesiunilor urbariale preotești și învățătorești ort. române din Banat și Crișana

de Dr. Cornel Iancu
Jurisconsultul Episcopiei Aradului.

Ministerul Educației Naționale reclamă pe seama Statului sesiunile urbariale învățătorești ort. rom. situate pe teritoriul Episcopiei Aradului și al Episcopiei Caransebeșului, pe acel titlu, că aceste sesiuni urbariale Statul ungar, la vremea sa, le-ar fi dăruit Parohiilor ort. române cu acea menire, ca acelea să servească, pentru susținerea învățământului primar ort. român și cum în urma Unirii tuturor românilor Statul Român este succesorul Statului Ungar, — cum Statul Român a luat asupra sa învățământul confesional, și desărcinat Parohiile complet de sub acest obligament: imobilele dăruite din partea Statului Ungar Parohiilor ort. române pentru susținerea învățământului primar acum ipso facto îi revin și sunt a se restitui Statului Român, întrucât Statul este astăzi autoritatea, care s'a substituit Parohiilor în ceea ce privește învățământul primar, și Parohiile ort. române asupra sesiunilor acestora învățătoarești confesionale nici n'au dobândit un drept de proprietate deplin, ci numai un „drept de proprietate precară”, care dăinuiește numai atâta timp, cât ființează și sarcina (întreținerea învățământu-

lui) în vederea căreia a fost construit patrimoniul.

Pentru a putea examina reclamațiunea Ministerului asupra acestor imobile, se impune ca chestiunea să o examinăm din toate punctele de vedere, din punct de vedere istoric, eclestastic și juridic. Cum numirea însăși a imobilelor din speță ne arată, că acelea erau de natură urbarială, în primul loc trebuie să cunoaștem, cel puțin în linii generale, dreptul urbarial, care a fost în vigoare în teritoriile Banat și Crișana, și modul și cauza cum aceste imobile s'au dobândit din partea Parohiilor

I

Noțiunea de urbariu se derivă din cuvântul „ur” „bér”, sub care se înțelege taxe și prestațiuni, pe care iobagii au trebuit să le plătească și presteze domnilor de pământ.

Iobăgia s'a înființat în cursul veacurilor prin abuzuri și tirănia celor mai tari, și după aceea și prin legi pozitive. Conform acestor legi și a dreptului public maghiar, „coroana sfântă maghiară” a fost proclamată de proprietara întregului teritoriu al Statului. Regele, ca și deținătorul coroanei, a distribuit pământul țării familiilor agreate lui, resp. după cum au cerut interesele sale și ale familiei lui. Cu înrădăcinarea feudalismului, diplomele de donațiuni de către regi aristocraților și favoriților cuprindeau drepturi pentru donatori nu numai asupra pământului primit în dar, ci și asupra locuitorilor cari munceau aceste pământuri. Și domni de pământ, nu numai pentru că li-se impunea, dar chiar în interesul lor propriu, nu alungau pe vechii locuitori și muncitori ai pământului, ci îl atrăgeau cu diferite făgădueli să stea locului și să cultive, pe lângă pământul dat lor în folosință, și pe al domnilor. Acest interes vital al feudalilor a făcut, ca să se nască un raport de drept între iobag și domnul de pământ și să se recunoască pământ cultivabil de două categorii, dintre care unul s'a lăsat în folosința iobagilor, și s'a numit pământ colonial, mai târziu pământ urbarial, iar locuitorilor li s'a dat numele de coloni, care mai târziu s'a degradat la numirea de iobagi, servitori și sclavi. — iar pământul cultivat de a dreptul pentru familia feudală s'a numit pământ alodiu, pământ domnial.

În urma străduinței atât din partea iobagului, cât mai ales din partea domnului de pământ, de a spori veniturile, cantitatea pământului colonial, urbarial, în în cursul timpurilor a fost supus la mari schimbări. Unii iobagi prin contracte urbariale sau prin uz mai îndelungat au ajuns în situații mai favorabile, alții în schimb prin abuzul domnilor perzându-și sfărâmurile de drepturi, au tângit sub tirănia lor. Au fost locuri, unde pământurile urbariale se distribuiau iobagilor în mod arbitrar an de an, în alte locuri prin abuzuri se sustrăgeau cantități considerabile din posesiunea iobagului astfel, că nemulțumirile erau la ordinea zilei, și era teamă să nu izbucnească în revoltă. Drept aceasta, pentru a se curma abuzurile și pentru a se statorii prestațiunile de robot și dijmă; mai departe pentru a se stabili cari pământuri sunt îndrituiți iobagii a le folosi pentru prestațiunile lor, s'a impus, ca raportul dintre domn și iobag să se reglementeze printr'un act, care să concretizeze și stabilească obligațiunile și puținele drepturi ale iobagului.

Acest act a fost urbariul, ale cărui părți constituive esențiale au fost tablele urbariale și certificatul de executare al comisiunilor, cari au efectuat actul urbarial.

Iniințarea urbariului este legată de numele regelui Maria Terezia, care spre acest scop a emis ordonanțe bine precizate și, numind comisuni potrivite pentru fiecare comitat, aceste comisuni, au escurs la fața locului, au ascultat și pe iobagi și pe proprietari, au luat informațiuni dela experți și în baza acestor constatări au stabilit că fiecare iobag și jeler ce robotă are să presteze și ce dijmă în natură sau în bani are să plătească domnului de pământ, și că fiecare iobag și jeler cât și care pământ are dreptul să pășuneze, din pădurile domnești și trestiiște ce drepturi are de lemne, respective de trestie.

Aceste urbarii, table urbariale, precum și certificatul de executare al acestora, în comunele în cari iobagii erau români de credință ortodoxă, conțin dispozițiuni și sunt cuprinse într'ânsele și sesiunile preoțești, sesiunile cantonale resp. învățătorești, și sesiunile sfântului (crâșnicului) ortodox.

La stabilirea urbariului s'a avut în vedere nu numai acel considerent, că iobagului să-i se atribue atât pământ, cât poate să-l întrețină pe el și pe ai săi, dar s'a avut mai ales în vedere, ca să le rămână iobagilor alăta, că din venitul a eluie, să poată plăti nu numai sarcinile către domnul de pământ, ci mai ales impozitele către stat, pentru că iobagii prestau nu numai domnilor, ci iobagi suportau exclusiv toate sarcinile statului, „ca și contribuenți cu averea lor, iar ca ostașii cu fiii lor, pe când clasele feudale n'au dat statului nimic, nici în avere nici din sângele lor, iar ce zic ei că au dat statului, este numai o fanfaronadă”. (Vezi: Barijiu: Părți alese din istoria Transilvaniei. Vol I. pag. 642 și urm.)

Urbariul și tablele urbariale sunt de capitală însemnătate, pentru că au rămas definitive, au fost confirmate și din partea legilor urbariale din 1852/36 și au servit de bază la patenta imperială din 2 și 3 Martie 1853, care a sistat în mod definitiv raportul urbarial și a decretat dreptul de proprietate al iobagilor și jelerilor asupra pământurilor folosite de ei și cuprinse în tablele urbariale.

Din punct de vedere fiscal încă au avut mare însemnătate tablele urbariale, pentru că impunerea pământurilor s'a făcut în baza lor, cantitatea și clasificarea din table luându-se în considerare. Dacă însă vreun imobil nu era suprins în tablele urbariale, dar se găsea totuși înscris în conscripția fiscală, numită „dicală” acel pământ — având în vedere că nobilimea nu vrea să plătească impozite, deci nu putea figura în conscripția dicală, — se consideră ca unul care l a folosit iobagul în baza urbariului sau a unui contract, care înlocuia urbariul.

Dar tablele urbariale, certificatele de executare și conscripția dicală au avut cea mai mare însemnătate mai ales din punctul de vedere al redactării cărților funduare, pentru că în conformitate cu dispozițiunile ordonanțelor, patentelor și regulamentelor emise privitor la lucrările preliminare ce aveau să premeargă redactării cărților funduare, s'a dispus ca aceste acte să servească de bază la redactarea cărților funduare.

Dar au aceste table urbariale, certificatele de executare și conscripția dicală capitală însemnătate și pentru cunoașterea chestiunii noastre, pentru că și sesiunile parohiilor noastre ortodoxe sunt cuprinse într'ânsele și prin urmare fac dovadă, că sesiunile preoțești, sesiunile cantonale respective învățătorești și sesiunile sfeștilor (crâșnicilor) au fost folosite, chiar înainte de întocmirea urbariului din partea parohiei, a

totalității iobagilor români ortodocși, care le-au dat acelea spre folosință preoșilor, cantorilor, respective învățătorilor și crâșnicilor, pe cari ea și i-a ales liber dintre iobagii găsiți apși pentru aceste servicii.

(Va urma)

Evlavia

Pr. căp. Dr. T. Potcaș

II.

Toți sfinții cari au intrat în împărăția cerurilor, s'au înălțat acolo prin rugăciune; iar cei osândiți au pierit în iad pentru neglijarea rugăciunii.

„Cine aduce jertfă de laudă pe Mine Mă cinstește; și celui ce umblă pe căl neprihănite îl voiu arăta mântuirea lui Dumnezeu”. (Psalmul L. 23). Înțelegi tu, frate creștine, cum singură calea rugăciunii este aceea pe care poți să te înalți la cer?! Domnul Iisus Hristos a exprimat acest adevăr etern când zise: *fără de Mine nu puteți face nimic*” (Ioan XV. 5). Dar ca să putem face binele, la această fervoare trebuie să cerem energie psihică și iubire viguroasă. Sunt grații, pe cari Dumnezeu ni-le dăruiește generos și fără rugăciune. Așa este chemarea noastră la credința cea adevărată, ortodoxă. Dar sunt grații, cari nu se dăruiesc fără de rugăciune. Asta o exprimă frumos și clar fericitul Augustin: „Credem că se va mântui numai acela pe care Dumnezeu l-a ales spre mântuire; dar dintre cei aleși vor obține mântuirea numai aceia, pe cari îl va ajuta El; iar El ajută numai pe cei ce vor cere zelos mântuirea”.

Sfântul Ioan Gură de Aur concretizează valoarea incomensurabilă a rugăciunii astfel: „Rugăciunea este izvorul a tot binele și rădăcina vieții evlavioase și rouă, fără de care nu poate subsista pomul vieții”. Dar dacă rugăciunea ni-e așa de necesară ca pomului umezeala cași corpului mâncarea, cași casei temelie, cine cutează s'o neglijeze aceea? Trebuie să plară necondiționat cine nu se roagă, precum au pierit urlașii lumii despre cari face mențiune Sfânta Scriptură: *Nu s'au rugat pentru păcatele lor urlașii cei vechi, ci s'au încrezut în puterea lor și s'au stricat*”. (Ecleziastul XVI 8). Degeaba vom zice: Dumnezeu știe perfect de bine de ce avem nevoie noi. Dar, El știe foarte bine, precum știe și omul bogat de ce are nevoie cel sărac, dar dar acesta trebuie să ceară ce-i lipsește. Dumnezeu a stabilit în consecință norma aceasta: „*Toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi*”. (Matei XXI. 22). De nu vei cere nu vei primi. Ca să poți învinge tentațiile, pasiunile, mânia ta etc., ca să poți evita ocazia înduplecătoare la păcat, asta trebuie s'o ceri prin rugăciune zeloasă.

„Mulți grădesc: Cine ne va arăta nouă binele?... *Ci înalță, Doamne, peste noi lumina feșii Tale*”. (Psalmul IV. 7). Deunde să împrumut curajul ca să pot urma pe sfinți? Deunde să lau puterea și consolarea în suferințele mele? Ei bine! Cine aduce jertfă de laudă, venerează pe Dumnezeu, iar celui ce umblă pe cărările evlaviei se rezervează mântuirea Domnului. Odiñoară niște ucenici au cerut lămurire dela sfântul Ambroziu:

— „Părinte, spune-ne nouă un mijloc adevărat, care să ne ajute pe noi la mântuire”.

— „Ați auzit Sfânta Evanghelle, să vă mulțumiți

cu ea". — „Dar, părinte, noi voim să auzim dela tine adevărul". — „Bine, am să vă spun vouă : dacă cineva vă va lovi peste obrazul drept, după îndemnul Domnului Iisus, întoarceți-i și pe celalalt". (Matei V 39.)

— „O, asta n'o putem face" exclamă noviclarul.

— „Dacă asta n'o puteți face, apoi cel puțin să răbdați în pace prima lovitură".

— „Nici asta n'o putem face".

— „Dacă nici asta, atunci să aveți măcar intenția de-a suferi mai bine lovitura decât să loviți voi pe altul".

— „Părinte ni-e imposibilă și asta".

Acum sfântul Ambroziu întorcându-se către iconomul său, zise : „Gătește cina abundentă acestora, căci bieții sunt foarte neputincioși pentru toate". Iar către ucenicii săi grăi astfel : „Ce să încep cu voi, dacă nu mai sunteți capabili de nimic ? Mergeți și vă rugați, singură rugăciunea vă poate încă ajuta !"

Dar tu, frate creștine, poți oare declara că nu știi nici barem să te rogi ? Cu asta ai contradicție însă lui Dumnezeu. Căci dacă fără de rugăciune nu există pe seama noastră protecție cerească, atunci trebuie să știe cum să se roage și cel mai ignorant creștin. Dacă citim biografia sfinților, se iscă în noi întrebarea penibilă : *Apoi pentru ce nu jluțează între noi sfinți ? Fiindcă a pierit spiritul rugăciunii. Pentru ce își pierd copiii prematur inocența lor ? Pentru ce se însălbățesc tinerii și fetele. Pentru ce sunt așa de nefericiți mulți soți conjugal ? Pentru ce se mărturisesc mulți credincioși fără de îndreptare adevărată ? Pentru ce sunt numeroși redivișiți în păcate ? Pentru ce sunt între noi atât de mulți creștini lași, cari din considerație umană și de frică rerunță nu numai la judecata lor logică, la convingerile științifice, dar încă și la demnitatea lor de om și la mântuirea eternă ? — Pentru că s'a stins în ei spiritul rugăciunii, n'au decl lumină sufletească, n'au energie psihică, n'au har auxiliar. Și dacă această stare anormală rămâne așa, atunci se poate închide și poarta împărăției cerurilor, fiindcă nu poate spera moarte bună creștinul care nu și-a câștigat merite pentru ea prin rugăciuni zelose și multe fapte bune în viața sa. Mare blestem e pentru epoca actuală a progresului multilateral lipsa rugăciunii și a cest blestem se îngreutăză ponderabil așa peste singurateci cași peste familii.*

Roagă-te și lucrează. Aceasta e legea lui Dumnezeu cu privință la oameni. De nu se întâmplă ambele, nu este binecuvântare asupra lor.

Ai fi în mare eroare dacă ai cugeta, că ești plăsmuit numai spre activitate și este suficient, dacă tu ca agricultor, funcționar, medic, profesor, ofițer, comerciant te ostenești de dimineața până seara în profesiunea ta ; dar ai comite încă eroare mai fatală dacă ai crede că atitudinea evlavioasă e vieță pur leneșă. Cum asta ? Decl, când Domnul Iisus Hristos și apostolii urgitează rugăciunea neconținută, urgitează simultan leneșia ? A prospera, a tinde mereu spre mai bună viață terestră, nu-l act interzis ; dar dacă se întâmplă fără de Dumnezeu, perseverența aceea este foarte periculoasă. „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și acestea toate se vor adăuga vouă". — zice Domnul. (Matei VI 33).

Și ce observăm ? Pretutindeni activitate febrilă, asiduă, dar fără de rugăciune ; muncă perpetuă, încă și în Dumineci, și în sărbători, dar puțin noroc ; profit suficient de mare, dar totuși lângă el mizerie ; speculații luxoase și după ele cărje de cerșetor. Degeaba! . Se împlinesc cuvintele profetului : „Eu te voi lovi cu

suferința, te voi pustii pentru păcatele tale. Vel mânca și tot nu te vel sătura, ci foamea va rămânea în tine ; vel semăna, dar nu vel secera, vel stoarce măsline, dar nu te vel unge cu untdelemnul lor ; vei face must, dar nu vel bea vin !" (Michea VI. 13—15).

A pierit spiritul rugăciunii și cu el evlavia, frica de Domnul ; în familie a intrat luxul, dorul de posesiune, sensualitatea, pofta de deliciu, voluptatea, vanitatea și toate aceste pasiuni vehemente distrog bunăstarea, cași cancerul. Odiuioară familii creștine erau alevea familiile lui Dumnezeu și templele Duhului Sfânt. Adică cecece au auzit în biserică, aceea acasă părinții au practicat-o împreună cu copiii. În fiecare Duminecă și în fiecare sărbătoare participă la sfânta liturgie necondiționat mama sau tatăl, ca să aducă acasă binecuvântarea lui Dumnezeu peste ceilalți membri ai familiei. Aveau separate evlaviile familiare ; nu suna degeaba clopotul la Utrenie, la Liturghie, la vechernie ; în post nu absentau dela denii. Iar aniversarea botezului și a întâiei cuminecături era serbată cu mare venerație, în rugăciunea comună familiară se delecta întreaga împărăție cerească.

Acum totul s'a schimbat. Încă și în casele sărăcăcioase e mare luxul și goana după modă. În anumite locuri portul național dispăre detestabil. A trebuit să se îndepărteze crucifixul, vasul cu apă sfințită păstrată dela Bobotează, candelile dela icoanele sfințite, subț cari îngenunchiau în trecut membrii familiei adânciți în rugăciuni evlavioase ; în locul Ceaslovului, Octoihalului, Bibliei, Psaltirei, Vieții Sfinților — pe masa lor se tolănesc niște cărți frumos compactate, dar cu subiect subversiv, pervers ; gazete antibisericești, romane periculoase și în locul icoanelor sfinite pe pereți atâră tablouri păgâne, obscene și excitante de sensualitate. Pe Dumnezeu L-au exilat și cu El a țesit și binecuvântarea, căci fără ploie, rouă și rază solară divină trebuie să plară totul !

Nu pot înțelege că un creștin ortodox : cum poate neglija marea poruncă a rugăciunii ? Nu simți, nu observi, nu constați, ce mult daunezi prin asta ție însuși ? Dacă ai avea un binevoitor și binefăcător care s'ar adresa către tine astfel : *Amice ! Îți declar pe onoarea mea, dar încă și jur pe asta : Oricând vei fi strămtorat și vei recurge la mine cu încredere, eu voi fi gata de-a împlini toată cererea ta !* Iar tu când ai cădea în calamitate, ai avea absolut nevoie de protecție și totuși nu te-ai întoarce la binevoitorul și binefăcătorul tău : nu-l așa, ai proceda imprudent ?!

Iată, noi avem un Binevoitor, Care ni-e nu numai Prieten, dar chiar Frate, care ne îndeamnă repețit la rugăciunea plină de toată încrederea. Și o face asta Domnul și Dumnezeuul nostru Iisus Hristos cu niște cuvinte așa de eficace, încât a ezita în ele ar însemna să ezitim în justiția și credincioșia lui Dumnezeu : „Cereți și se va da vouă ; căutați și veți afla ; bateți și se va desch de vouă. Atunci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor noștri cu cât mai vărtos Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor cari cer dela El". (Matei VII 7, 11).

Intr'adevăr nu-l necondiționat necesară pentru noi altă veracitate ; doar Domnul Iisus confirmă cu jărământ că ne va asculta pe noi oricând : „Amin, amin grăesc vouă că orice veți cere dela Tatăl, vă va da întru numele Meu". (Ioan XVI. 23) Ei bine ! Dumnezeu nu este așa ca omul, ca să mintă ; El este drept și credincios, cecece zice și face !

Dificil putem înțelege acest efect prodigios al

rugăciunilor noastre; dar încercă-l și-l vei experimenta. Dumnezeu nu poate rezista rugăciunii plină de credință. Asta o constatăm în viața Sfinților. Aceste suflete zeloase au răsturnat de multeori legile naturii și au obținut minuni dela Dumnezeu cu câteun suspin de implorare sacră.

Că este așa, te vei convinge cert din exemplele relatate în capitolul următor.

Straja Țării

Cântarea bisericească

Pr. C. Turicu

Comandamentul Straja Țării, prin programa analitică din Buletinul No. 3—4 a. t., a prevăzut între orele de practică patriotică-națională din ziua de Joi și două ore de cântare.

Cel mai mulți dintre comandanții de stoluri dela școalele noastre primare au înțeles, ca acest timp să-l sacrifice pentru „instruirea unui cor“, ambiționând și „executarea artistică“ a „unei Liturghii“, care ar avea „să frapeze“ pe credincioșii sfintei Biserici la „un praznic oarecare“. Folosind aceste expresii, mise lăudă deunăzi un domn director școlar, „versat în instruirea liturghiilor“, cum va executa cu „corul stolului“ liturghia „dlui prof. X...“

Vor fi mai mulți dintre acești comandanți, cari ambiționează o executare corală a sf. Liturghii. Dându-și au râvnă artistică să „frapeze“ prin talentul lor credincioșii dela sf. Liturghie.

Le laud această râvnă, dar îi rog să se întrebe: oare și auditorul râvnește după acele exhibiții artistice? Pletatea închinătorilor noștri din sf. Biserică nu suferă prin acele „frapări“?!

La această nictodată nu se gândesc: dirigenții corurilor noastre bisericești. Și fac foarte rău!

Putem servi de pildă cele petrecute în Catedrala din Arad la duminica Vameșului și Farizeului, din anul acesta. Dirigintele corului, un domn profesor cu multă râvnă artistică, a voit să frapeze auditorul închinătorilor cu o „Liturghie nouă“, fără să țină cont și de cucernicia celor cari doreau să se roage în adâncă pietate. Aceștia tot mereu erau bruscați de stridența și desarmonia compozițiilor așa zise artistice.

Credincioșii noștri nu râvnesc artă, lor le trebuie reculegere sufletească printr'o cântare ce farmecă și nu frapează! Un bun exemplu de această cântare plină de farmec și pietate ni-a dat ansamblul cântării unisono al dascălilor veterani, cari s'au înfrunit, nu demult, la Catedrală să înalțe rugăciuni pentru odihna sufletească a profesorilor lor de odinioară.

Atunci am avut fericitul prilej de a savura dulceața cântării noastre bisericești în forma ei originală,

Această cântare bisericească trebuie desgroată și curățită de „frapările artistice“ ce i-s'au suprapus prin zelul tineresc al unor dirijori, cari au pus la o

parte pletatea creștinească și au nesocotit evlavia cucernicilor din sfințele noastre Biserici'.

Rugăm pe domnii comandanți de stoluri, ca orelle de cântare să nu le risipească prin ostentivitățile instrucțiilor de cor, fărâmițând atâta energie pentru dressarea fiecărei voci aparte, ci să-și procure partitura cântărilor bisericești fixate pe note și găsite la Tipografia noastră diecezană. Aci vor găsi răspunsurile liturgice unisono, după melodia veche cântată pe întreg teritoriul Crișanei și Banatului.

Datoria Străgerii este ca această cântare melodică bisericească să revie în toate bisericile Eparhiei noastre. Domnii comandanți de stoluri trebuie să și facă o chestie de ambiție și un obligament de onoare, ca la orele de cântare, rezervată pe ziua de Joi a fiecărei săptămâni, să cânte în ansamblu aceste binecuvântate cântări bisericești. Ele vor fi mama cea dulce, pe care evlavia închinătorilor o așteaptă cu multă dorire de inimă înălțându-se spre cer, pe treptele fermecate ale cântării noastre melodioase și cuceritoare. Această cântare ne restabilește și sănătatea religioasă.

Nota redacției

Suntem de perfect acord cu autorul acestui articol.

În fața atâtor compoziții și compilații muzicale de liturghii pentru coruri, cerem autorității bisericești să deie ordin, prin care să se reglementeze chestiunea de ceasură bisericească, în prealabil de orice executare în biserică a vr'unei noi compoziții. Nu într'atâta împotriva autorilor purtați de o laudabilă râvnă, ce nu vrem să li-o denegăm, ci pentru a înstaura o ordine în cauză și de a canaliza râvnele curate ale compozitorilor dexteri în slujba credinței și disciplinei bisericești.

Codul pensiilor publice

— Lucrarea d-lor Petru Giurginca

și Dr. Ion Coconețu —

Iată o lucrare de cea mai mare importanță și utilitate pentru funcționari, pensionari și autorități!

D-l Petru Giurginca, subdirectorul Casei generale de pensii, fiu al Bănătuului nostru, cu d-l Dr. Ion Coconețu directorul Casei de pensii a Teatrelor, cu competența indiscutabilă, ce le însoțește numele, au adus, prin această lucrare vastă, marelui lumi a funcționarilor și pensionarilor din țara noastră, un imens serviciu întru cunoașterea de cu vreme, respective întru validarea drepturilor lor, în preajma pensionării, sau în calitatea lor de pensionari.

Lucrarea cuprinde în cele 450 de pagini o expunere sistematică a Legii generale de pensii, pusă la punct cu toate modificările, adnotată cu jurisprudența la zi, și cu peste 150 legi speciale, privind dreptul la pensie.

Mai cuprinde întreaga legislație privitoare la materia pensiilor, inclusiv legile de pensii din teritoriile alipite existente până la 1 Octombrie 1925.

Partea II. a lucrării este consacrată unui îndreptar practic și amănunțit, pe înțelesul tuturor, în ce privește procedura pentru valorificarea oricărui drept, pe care legile de pensii le acordă în anumite împrejurări

Cu această carte la mână vor înceta orbecările candi-

daților la pensionare în vastul labirint al legislației rigide în materie

Unde mai punem limba ușoară, înțeleasă de toată lumea, începând cu slujbașul cel mai de jos, până la cel mai înalt funcționar !

Din această cauză nu preget să recomand cu toată căldura această prețioasă călăuză, prima și singura în această formă, enorm de bogată în îndrumări și sfaturi, — ca o comoră neprețuită în diferitele împrejurări grele și întunecoase, în cari funcționarul ajuns în preajma ieșirii la pensie, adeseori își crede pierdute anumite drepturi.

DI Petru Giurginca și-a mai asigurat un binemeritat titlu la profunda recunoștință a clerului român din Ardeal și Banat, prin uriașele, aș putea zice supraomeneștile d-sale sfertări pentru susceperea preoșimii, respective a funcționarilor eclesiastici în Casa generală de pensii a statului român.

Prețul de 250 Lei (plus porto) trimis înainte — adresa: Petru Giurginca, București, Casa generală de pensii — este neînsemnat în raport cu folosul ce ni-l oferă această carte, mai ales dacă ne gândim, că prin îndrumările și sfaturile ce cuprinde, suntem cruțați de spesele, pe cari altfel le-am irosi către atâți și atâți samsari ce se îmbulzesc obraznic, și cu cari bieții pensionari mai totdeauna trebuie să împartă sumele, ce, pe bun drept, și așa li-ar fi revenit

Dr. DIMITRIE CIOLOJA
prof. de Teol în r.

Corul bisericesc din Micălaca

Cincizeci de ani în slujba cântării

de D. Tudor.

È în deobște cunoscut faptul că, pentru îndrumarea generațiilor, mai ales a celor tinere, forța de căpetenie o constituie munca desinteresată a înaintaș lor și exemplul luminos al acestora. De aici culeg ele atât imboldul lăuntric, cât și avântul necesar pentru a duce mai departe făclia luminoasă, pe care au purtat-o moșii și strămoșii lor.

Un atare exemplu de muncă constantă, în slujba aceluiaș ideal — al cântării — a fost sărbătorit într'un cadru modest dar înălțător, Duminecă 19 Februarie a. c. în cartierul Micălaca, din prilejul împlinirii alor 50 ani de existență a corului bisericesc de sub președinția C. părinte Ioan Ardelean. Însemnătatea deosebită a acestei sărbătoriri, a fost evidențiată și mai mult, prin înalta prezență a Prea Sfințelui Sale Părintelui *Episcop Andrei*, precum și a altor notabilități din orașul Arad.

Corul, a cărui jubileu s'a sărbătorit, își deapănă firul existenței lui, din anul 1889 când un grup de tineri cu vâpata dragostei de cântare mijind în suflete, se constituiesc într'un cor bisericesc. Scopul acestuia a fost: „Cultivarea cântecului pentru proslăvirea cerului, pentru potolirea lacrimilor de durere și pentru a încuraja avântul eroic al tineretului român“. Și, timp de jumătate de veac, fără nici o întrerupere, corul și-a îndeplinit cu prisosință acest înalt rost, înscriind o pagină luminoasă în istoria Micălăcenilor. Nenumărate au fost piederile pe cari stăpânirea de ieri, de tristă memorie, le punea în calea avântului lor, unii dintre membrii corului având să sufere chiar și închisoare pentru expresiunea sentimentelor lor românești. Dar totuși, în pofida acestor piederi, au răsbit; au răsbit, pentruca la temelie corului sălășluia credința în ajutorul celui Preaînalt și nădejdea în împlinirea ideau-

lui cu care au pornit acum 50 de ani. Și mai e ceva ce a fost biruită de acest cor: vrajba dintre frați, atât de caracteristică societăților omenești. A te menține o jumătate de veac în slujba aceluiaș ideal, cântarea de preamărire a lui Dumnezeu și de proslăvire a virtuților naționale, a și păstria unitatea indestructibilă a celor peste o sute de membri, în contra tuturor intrigilor din afară, iată într'adevăr o pildă demnă de a fi pusă în fața celorlalți.

În decursul acestui jumătăți de veac, de necontenită s rădanie în slujba cântării, corul fost instruit în răspunsurile alor 5 liturghii, dintre cari trei le execută cu rară măiestrie și astăzi; la fel, răspunsurile funebrale. A participat la toate manifestațiile culturale și naționale din vremile premergătoare și din preajma Unirii, cari s'au ținut la Arad, cum a fost, de pildă festivitățile închinete memorandiștilor: Dr. V. Lucaci, Dr. M. Velici, Dr. A. Suciu, și a entuziasmat prin cântecetele lor naționale, pe Generalul Berthelot, cetățeanul de onoare al României, cu ocazia vizitei făcute în Arad în 1918. Deasemenea, a organizat, împreună cu tineretul din loc, nenumărate ș zători culturale, a făcut propagandă religioasă și culturală în diferite sate, iar din fondurile lui, practică virtutea carității creștine, prin ajutoarele ce le împarte celor lipsiți.

Aceasta este, succint expusă aci, activitatea Corului bisericesc din Micălaca, activitate desfășurată cu perseverența caracteristică numai celorce se simt chemați să îndeplinească un rost înalt în concertul vieții obștești.

Dar ceea ce se impune a fi relevat mai mult din prilejul acestei aniversări, este faptul că, activitatea desfășurată de acest cor, se îndetifică cu munca desinteresată a unui om, *Costa Popovici*, conducătorul corului, timp de jumătate de veac. Bătrânul conducător — țaran —, cu sufletul transformat de bucuria praznicului, prin munca sa neîntreruptă a fost stălpul de veghe al corului și pilda lui grăitoare. Aceasta a concretizat-o prea frumos P. S. Sa Părintele *Episcop Andrei* în cuvântarea ce a rostit-o cu acest prilej, spunând între altele următoarele:

„Ne-am întrunit să cinstim munca lui Costa Popovici și să luăm pildă din pilda vieții lui. Costa Popovici e un biruitor. Noi nu am venit să-l cinstim pentru biruință, căci aceasta i a dat-o Dumnezeu, în sufletul și inima s'a. Noi am venit să facem mărturie pentru biruința lui, biruință la care noi nu putem adăuga nimic. Am venit să învățăm din pilda lui, din viața lui...

Badea Costa Popovici, n'a îngropat în pământ talantul — darul de a cânta — primit dela Dumnezeu. Darul acesta, dragostea de cântec, l-a făcut să înființeze un cor și să-l conducă timp de 50 de ani. Darul acesta, este un ecou al corurilor îngerești și omul care are în suflet acest ecou, nu se liniștește până nu și aude corul său.

„A fi conducător de cor, nu e lucru ușor. Am văzut de multe ori, cum corurile se împart și se risipesc. Cu atât mai mare e meritul lui Costa Popovici, căci nu cunosc un alt caz, când un conducător de cor și-a putut ține, timp de jumătate de veac, coriștii strâns uniți lângă el

„Iată atâtea fapte cari arată că badea Costa Popovici a avut misiune de îndeplinit aci pe pământ. El a creat aici o școală, a creat ucenici; sunt bucăți rupte din sufletul său. O dovadă este parastasul pentru cel aproape 40 coriști morți, trecuți în cer. Astfel că

badea Costa Popovici, are două coruri unul aici pe pământ și unul în ceruri”.

Iar ca o încoronare a acestor cuvinte de mărturisire a unei biruințe, P. S. Sa îi dăruiește venerabilul I conducător icoana sfințită a Prea Curatei Fecioare Maria, pentru a fi apărătoarea casei și o pildă vie a cinstitrii vredniciei sale în fața urmașilor lui.

Cuvinte de admirație pentru aceeași activitate, a corului și a conducătorului său, au exprimat cu ocazia acestei aniversări și ceilalți cuvântători: C. Părintele I. Ardelean, Lt. Col. Alexa Babescu, Dr. Ioan Regneală, Dr. Al. Stoinescu, Pr. C. Turic și Pr. I. Marșeu.

Noi am încrestat aici aceste reflexiuni pe marginea aniversării unei jumătate de veac de încordată strădanie în slujba cântării, a corului bisericesc din Micălaca, pentru a ilustra o pildă aproape unică prin caracterul și semnificația ei; și, pentru ca urmașii coriștilor de acolo, cât și alții de aiurea, să culeagă din pilda lor îmboldul lăuntric și hotărârea fermă de a pași pe urmele bătătorite de ei.

Despre ce să predicăm?

12 Martie. Dumineca III-a din Post. De obicei în această Duminecă se vorbește despre sf. Cruce. Cum însă s'a vorbit desigur și până aici și mai sunt și alte praznice ale crucii, servind alte ocazii de a vorbi, vom continua cu cele ce urmează la Matei 6²²⁻²³ și vom vorbi despre luminătorul trupului.

Intre fenomenele pământești și azi, cel mai misterios fenomen este tot omul. Cauza originală a acestui mister, rezidă în faptul că Dumnezeu a depus în ființa omenească, a ascuns în ea, taina ființei sale. (Geneza 1²⁶⁻²⁷)

Cu trecerea timpului omul a pătruns — în parte — și această taină ascunsă în ființa sa, prin cei doi luminători, cele două lentile lăsate de Dumnezeu în trupul omenească. După cuvântul lui Iisus aceste două geamuri — ochii — sunt luminătorii trupului și ca atare au menirea să lumineze întreaga ființă omenească, în tot complexul ei.

Știința ne-a spus multe de toate, despre ochi, dar n'a prea îndrăznit să pătrundă dincolo de retină și nervii optici, în sanctuarul vizual. Tot ce trece peste puterea științei — de și ea le admite — trec, le trece chiar știința în domeniul mistice vizuale. Noi, împreună cu învățătorul nostru Iisus Hristos, trecem aceste fenomene vizuale în domeniul vieții psihice, sufletești.

În acest sens ocupându-ne cu originea și necesitatea ochiului, vom putea stabili fără îndoială, că acest organ este creat de Dumnezeu, pentru circulația luminii necesară existenței noastre. Deoparte pentru lumina care vine de sus și vrea să pătrundă în noi, de altă parte, pentru lumina care dinlăuntru nostru tinde să iasă în afară.

La toate ființele — ochiul — nu este altceva, decât expresiunea sufletului, respective a principului de viață. Există, de pildă, ochi hipnotici, cari vrăjesc cu privirile lor. (Șerpii, pisicile). Există ochi fosforescenți, ochi cu lumină roșietice, ochi cari au sclipiri albastre, priviri ce produc groază, ce încheață sângele în vine. Alături de acestea există apoi priviri umilite, fricoase, năucite, blânde etc. o gamă nesfârșită de varietăți. Toate aceste ne duc la concluzia, că

există două feluri de principii de viață: bun și rău. După cum se manifestă aceasta în ochi și lumea — întâi cea animală — se împarte în două grupe: grupa celor blânde și celor sălbatice. Tot astfel este și cu omul. Privind culoarea ochilor omenești, vedem cum variază dela om la om. După varietatea ochilor ca culoare și privire, concludem și asupra varietății caracterului omenească. Ochiul este oglinda sufletului. Într'adevăr altceva ne spune privirea unor ochi negri ascunși în fundul capului și altceva a unor ochi albaștri, altceva ne grăiesc cei mici și iarăși altceva cei mari.

Ca mici copii, privind în oglindă, credeam cu tot dinadinsul, că în dosul ochilor noștri există o altă ființă, care ne observă, ne privește de acolo. Azi trebuie să fim convinși că este așa. Există într'adevăr acolo undeva, între oasele cranului, o ființă, care uneori te privește blând, mângăietor, alteori aruncă fulgere de mânie, scânteiază și arde, te străpunge, te înfloară. Iată taina acelei puteri a privirii, care se cheamă „deochiu”. Cunoaștem din literatură, din cântecele poporului, ochi cari vrăjesc, ochi ca dorul, ochi cari amăgesc, ochi cari vorbesc fără cuvinte.

Da, ochii vorbesc și adeseori spun mai mult decât cuvintele. Sufletul vorbește prin ei. De acela și aduce Mântuitorul în legătură expresiunea ochilor cu starea de curățenie sau întunecime, răutate a ființei omenești, deosebind ochi curat, întunecat și fals, amăgitor.

În ochii curați, strălucește conștiința fericirii omului convertit, raza recunoștinței filiale, prin care privirea sufletului răscumpărat se împletește cu privirea Părintelui iubitor. Celce poate avea astfel de ochi, acela este în întregime curat, luminat. Astfel de ochi nu produc rău nimănui. Rău fac numai ochii întunecați, răi, din cari radiază și se reflectează curenții unui suflet viclean. Dacă ochiul tău este întunecat, atunci trupul tău întreg este așa. O categorie de ochi, sunt azi cei amăgitori, prefăcați, înșelători. Omul de azi — în marea majoritate a cazurilor — de mic copil învață să-și ascundă adevărata înfățișare a sufletului său, acomodându-și privirea ochilor, după împrejurări. Despre lumina acestor ochi zice Mântuitorul, că este întuneric. Iar dacă lumina din tine este întuneric, atunci cât de mare va fi întunerecul ce zace în sufletul tău? Tu nu ești în stare să răspunzi, dar acest întuneric se va vădi în toată mărimea lui, la judecată.

După toate acestea să ne gândim în sfârșit și la ochii noștri. Oare cărei categorii aparțin? Cum vom privi cu ei în văpala dreptății divine, când lumina lumii va străluci peste noi? De cumva răspunsul ce se înalță din sufletul tău este nehotărât, șovăielnic, atunci să știi că nici ochiul tău nu-l deplin curat și are nevoie de curățire. Aceasta ne-o oferă și o poate da numai Iisus, lumina lumii. (Apoc. 3¹⁷⁻²⁰).

19 Martie. Dumineca IV-a din post. În continuare, la Matei 6²⁴, Mântuitorul ne spune că nimenea nu poate sluji la doi domni.

Între-gă viața noastră pământească nu este altceva, decât o necontenită slujire. Toți slujim ceva sau cuiva și nu există domn așa mare, care să nu slujească cuiva sau slugă care să nu fie domn peste ceva sau cineva.

Cel mai mare domn este însă acela, care se poate stăpâni pe sine. Aceasta este cea mai credincioasă slujire, pentru că este după voia lui Dumnezeu.

Adeseori se întâmplă — având în vedere multi-

plele înțelesuri și feluri de a sluji — ca cineva să slujească la doi stăpâni.

Dar de data aceasta, Mântuitorul ne spune limpede cari sunt cei doi domni, stăpâni, cărora nimeni nu le poate sluji de-odată: Dumnezeu și Mamona. Ce-i drept, mulți încearcă, dar rezultatul slujirii lor este egal cu zero.

Dumnezeu nu se lasă batjocorit, înșelat și prin urmare nici dreptatea lui nu se poate evita.

Principiul adevăratei slujiri este, ca omul să-și îndeplinească slujba așa ca și cum ar trăi în veți și ca și cum totdeauna ar îndeplini slujba sa, sub permanenta supraveghere a lui Dumnezeu. (Prov. 15₃). Cine astfel înțelege să slujească, acela niciodată nu va putea sluji decât lui Dumnezeu. Dar să vedem, ce înseamnă cuvântul „Mamon”? În limba chaldeeană, este personificarea zeului îmbogățirii; în limba siriană înseamnă idolul Comorilor, iar după cuvintele Apocalipsei, este spiritul distrugător al sensualismului și materialismului, în spatele căruia stă Satana, vechiul răsvrătit împotriva lui Dumnezeu.

Cunoscând deci cine poate fi acest al doilea stăpân, noi să ne dăm toată silința să nu slujim decât celui Dintâi, lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu este principiul spiritual, iar Mamona, cel material, foarte evident că noi nu putem sluji decât spiritului, căci numai astfel vom putea stăpâni materia. (Mens agitat molem). Altfel ajungem sufletește în roble. Istoria ne este martoră în această privință. Toate împărățiile dispărute din scena istoriei au dispărut atunci, când au ajuns la culmea slujirii lui Mamona, a materiei. Unde sunt Persii, Mezii, Babilonienii; unde vechea Eladă și Roma antică? Dar să nu mergem așa departe, ci să privim chaosul în care se sibuclumă azi lumea. Oare nu este și acesta un rezultat al slujirii lui Mamona? Mai bine zis o urmare a acestei slujiri, căci rezultatul — dacă mergem pe drumul apucat — poate fi îngrozitor pentru omenirea întreagă.

Încotro mergem? Cui slujim? Mântuitorul Iisus — care știe că până în sfârșit trebuie să învingă adevărul — ne răspunde că numai unui singur Domn i-se poate sluji. Există și pentru lumea de azi, trebuie să vină pentru toți drumul Damascului, convertirea, căci glasul lui Iisus răsună în lume tot mai insistent, tot mai puternic: „Nimeni nu poate sluji la doi Domni”. În acest caz sau pe unul sau pe altul îl înșeli.

Iar dacă tu încerci să înșeli pe Dumnezeu, ce vei răspunde când va fi marea confruntare, când vei fi cu El față către față? Îngrozitoare situație.

Despre Iuda vânzătorul, ne spune legenda — că deși sufletul lui a trecut în lumea cealaltă zdrobit de căință, totuși n'a fost primit în rai, dar nici în Iad nu l'au primit, din cauză că atunci când a trebuit să aleagă între mântuire și bani, a ales pe acești din urmă, iar iubirea de argint, materia, nu dă liniște și fericire nici aci, nici dincolo.

Lui Dumnezeu să i ne închinăm și Lui singur să-i slujim. (Cor. 10₃₁ II Cor. 5₉₋₁₀).

Nădejdea toată

De Pr. Teodor Sărac, Fughiu-B hor.

*Când lumea 'ntreagă nu-i decât un vis,
Plutind pe-aripi de dor, spre paradis,
Nădejdea ni-e Mântuitorul sfânt,
Stăpân deplin în Cer și pe pământ.*

*Când totul este pulbere și scrum,
Când viața noastră trece ca un fum,
Nădejdea toată se îndreaptă sus,
Spre Fiul Tatălui ceresc, Iisus.*

Cronică

„Duminea Ortodoxiei”, și de asta dată, a fost sărbătorită, aici precum și în cuprinsul eparhiei, cu căldură și însuflețire, Sărbătoarea aceasta intră, deovreme încoaci, tot mai mult în luarea aminte și la sufletul credincioșilor noștri, pe măsura ce sporește, nu numai din motive pur religioase, conștiința unității sufletului românesc-ortodox.

Aici în Arad de ex., „Frăția Ortodoxă română”, prin conducătorii de secție pe eparhie, s'a asociat cu Societatea ortodoxă a Femeilor române de aici, pentruca în semn comun să sărbătorească aceasta Duminea. Și, pentruca sărbătoarea să aibă repercusiuni mai largi decât serviciul festiv dela catedrală, s'a ținut, în Palatul Cultural, și un festival, cu cântec religios, care a încadrat frumoasa conferință despre Ortodoxie, ținută de P. C. Sa pâr. Dr. Nicolae Popovici, rectorul Academiei teologice de aici.

În cartierele Aradului d'asemenea s'a lucrat frumos, în mai multe puncte, pentru întărirea conștiinței religioase ortodoxe-românești.

Înregistrăm, cu plăcere, măcar pe scurt.

„Alba-Iulia” — cetate sfântă și simbol scump al unității noastre naționale, — a văzut, luna trecută, iarăși o mare de Români, proslăvind un vechiu trecut, lăpădându-se de satana politicianismului de până ieri, și făgăduind a merge pe urmele pe cari ne cheamă Marele nostru Rege, — spre o desăvârșită unitate de acțiune românească.

Cititorii noștri, desigur, sunt informați deja pe amănunte, din gazetele pe cari le citesc, despre cele petrecute la Alba-Iulia. De aceea, noi ne restrângem să semnalăm, numai în termeni generali, marea afluență de Români, covârșitorul elan al participanților la aceea manifestare națională și vrednica hotărâre a marelui Adunări naționale.

Dar, lumea simțea, după cuvântul Evangheliei că „un lucru mai trebuie”. Noi am spus-o în articolul nostru din numărul trecut: o Alba-Iulia a împăcării românești sub raport bisericesc. Și-am nimerit-o, căci mare parte de lume românească venise la Alba-Iulia, și cu gândul: să vadă și aceasta de mult așteptată mare minune a vieții românești. Una din placardele din fața tribunei marelui adunări avea inscripția „Vrem o singură Biserică românească!”. Noi reamintim aci problema pusă în numărul nostru din Dumineca trecută, mai ales că am primit, în același semn, un articol, pe care-l publicăm azi la loc prim.

Memoriei episcopului Ioan Popasu, primul episcop al Caransebeșului (mort la 1889), i-se închină în organul acelei eparhii „Foaia diecezană”, pagini de vrednică pomenire, din mai multe condeie. Cele se scriu acolo, sunt și prilejuri de reculegere în nota de aprecierea frumosului trecut al acelei eparhii, inaugurat de Marele episcop, a cărui umbră — cum spune organul eparhial caransebeșan — plutește d'asupra noastră, într'o aureolă de glorie și de sfințenie; căutându-și moștenirea sufletului său mare, cu dragoste și cu blândă certare.

Noi încă adăogăm: Fie-i memoria vecinică și lucrătoare! Căci vredniciile Lui, românești și bisericești, s'au afirmat în nota unei rodnice și bune vecinătăți și pentru eparhia Aradului.

Teatrul religios din Capitală, la Arad.
Teatrul religios din Capitală a luat ființă, sub patronajul I. P. S. Sale Patriarhului Miron, pentru a propovădui iubirea de Dumnezeu și către aproapele, a cinstei și respectului legilor, precum și către mai marii Neamului.

Teatrul religios organizează un mare turneu misionar-creștin, în țară, cu piesa „Drumul Crucii”, care înfățișează persecuțiile primilor creștini; convertirea, viața și moartea sfântului apostol Pavel.

La Arad, *Teatrul religios se va afirma Luni în 6 Martie a. c., prin reprezentația numită.*

Aducem aceasta la cunoștință obștească, pentru orientarea din bună vreme a tuturor cititorilor și a bunilor români, cari vor dori să participe la această producție teatrală, ce trebuie să fie cercetată de cât mai mulți.

Pius al XII-lea e numele noului șef al bisericii papale, ales Joia trecută din partea colegiului electoral al cardinalilor. Noul papă e născut în Roma, și cinstea aceasta n'a mai

ajuns de peste două veacuri și ceva pe nici un cleric născut în Roma. *Eugeniu Pacelli*, căci acesta-i era numele înainte de alegerea sa, a fost secretar de Stat al Vaticanului, lângă antecesorul său; iar alegerea sa, neobișnuită — căci de regulă nu se alegeau ca papi secretarii de Stat pontifical — a produs și oarecare surpriză, în unele cercuri din Apus. Intrat pe carieră diplomatică și fost mai înainte vreme nunțiu papal în Germania, evident, El continuă seria papilor cu pronunțat caracter politic, ceea ce nu surprinde de loc pe cei ce cunosc istoria papalității. Și astfel nu avem, pentru acum, premisele unei nădejdi de reconcilierea universală bisericească.

În altă ordine de idei, ni se cade să semnalăm aci un apel în cauză, publicat de un cotidian local, la loc de frunte, sub titlul „Semnificația alegerii noului Papă”. Articolul ne îndeamnă pe toți românii de aici, să mergem, Dumineca asta, la „serviciile divine, ce se vor celebra pentru defunctul și noul papă, în biserica gr. catolică locală”, drept „o demonstrație patriotică” (?); și „să demonstrăm pentru pace, participând cât mai mulți la ceremoniile religioase... chiar dacă ar trebui să participăm la serviciul divin în biserica romano-catolică...”

Articolul în chestie e semnat — din tufa anonimatului — de „Un ortodox bun român”. (Ne îndoim, cu temei, și de una și de alta din atributele ce și le reclamă autorul).

Noi știam organul local în chestie a fi mai bine inspirat și informat, mai ales după ce are colaborarea statornică a unui preot ortodox, care putea fi consultat în prealabil.

În fața regretabilului apel, ne întrebăm nedumeriți: La scrierea lui a covârșit prisosul de hârtie, ce trebuia umplută, ori minusul la conștiința, care trebuie să fie regulatorul ori căruil scris public?

Deocamdată atât!

Informațiuni

Serviciile religioase la solemnitățile naționale și ale Familiei Domnitoare au obținut de curând, o nouă reglementare, printr'un jurnal al Consiliului de Miniștri, pe care-l publicăm la partea oficială. Atragem atenția asupra aceluia comunicat, mai ales că prin aceasta răspundem și la întrebări, cari ni-au fost puse din afară. Prin noul „jurnal” de Consiliu se precizează pe bună dreptate, din nou, rolul principal al Bisericii noastre ortodoxe, precum și obligația de a participa la serviciile ei, pentru autori-

tați, elevii școlilor de Stat, și dimpreună cu ei și Pramilitarii. Preoții noștri interesați în cauză să ia aminte și să ceară respectarea întocmai a dispozițiilor.

Numele românești, înstrăinate sau pierdute, sunt obiectul unei dispoziții recente bisericești, ce a fost dată. Pentru redobândirea numelor românești, înstrăinate și pierdute, s'au luat, încă de mai năinie, dispoziții din partea Statului: A se vedea *Monitorul Oficial* No. 83 din 8 Aprilie 1936. În cele ce urmează publicăm dispozițiile în cauză, pentru orientarea celor interesați, preoți și mireni deopotrivă.

Art. 20. Românii cari au nume înstrăinate sau pierdute, pot cere redobândirea vechilor nume românești.

Art. 21. Cererea poate fi făcută în numele celor aflați sub tutelă sau curatelă, de către tutori ori curatori, având dreptul de a reprezenta persoana.

Art. 22. Cererea se adresează primăriei comunei în care domiciliază solicitantul, iar dacă domiciliază în străinătate, primăriei comunei de origine.

Art. 23. Cererea se face în trei exemplare și i se alătură: extrasele de naștere, certificatul de naționalitate, cum și orice dovezi din care rezultă, că petiționarul sau ascendenții lui, sau al celor vizafii prin cerere au purtat un nume românesc, care în decursul vremii li-a fost înstrăinat sau a fost pierdut.

Această din urmă dovadă se face prin acte vechi, prin orice fel de înscrisuri, prin certificate parohiale, comunale sau emanând dela oricare alte autorități de Stat.

În cazul când aceste nu sunt alăturate, primăria e obligată a le cere din oficiu prin primăria comunei în care s'a născut solicitantul.

Primarul este obligat a face cercetări și a înainta actele cerute în cel mult 15 zile dela intervenirea făcută.

Art. 29. Toată procedura în materie de redobândirea numelui se face din oficiu. Cererile și orice alte acte sunt scutite de orice taxe și timbru. Publicarea lor în *Monitorul Oficial* se face fără plată de taxe.

Ministerul Justiției ține un registru special în ordinea alfabetică, pentru toate numele schimbate prin redobândirea vechiului nume, conform prezentei secțiuni.

Parohia Vața de Jos, până aci filie la Târnavoș, și-a primit preot propriu, cu titlu de administrator deocamdată, în persoana C. S. părintelui *Gheorghe Sperlea*, din eparhia Caransebeșului, licențiat la Sf. Teologie și fost revizor eparhial.

Direcțiunea Publicității din Subsecretariatul de Stat al propagandei pune în vedere tuturor particularilor și instituțiilor particulare, că toate cererile ce-i sunt adresate trebuiesc să fie timbrate (8+1).

Celor netimbrate sau insuficient timbrate nu le va da urs, decât dacă se va plăti taxa îndoită, prin aplicarea de timbre mobile, conform art. 41 din legea timbruului și a impozitului pe acte și fapte juridice.

În parohia Checheș din protopopiatul Balinț, după cum aflăm, existau 26 uniși. Dintre aceștia, au trecut la Ortodoxie 24 inși. Dar cei doi ce rost mai are să rămână răsleți? Întrebarea nu le sună numai lor, ci și protopopul nostru din localitate.

Comunitatea Șoimoș-Buceava a obținut pentru zidirea unei biserici nouă, dela Ministerul Cultelor și Artelor, prin buna voința P. Sf. Sale episcopului Nicolae Colan, ca Ministru al acestui Departament, suma de 20.000 Lei; iar prin aprobarea Exc. Sale Dlui Dr. Al. Marta, rezident regal, un ajutor de 30.000 Lei. Mulțumirilor din partea comunei ne alăturăm și noi, semnând bucuroși asemenea fapte bune.

Zimandul-nou, tinăra noastră comunitate cu acest nume, a primit pentru paraclisul său, următoarele daruri frumoase: Un rând de odăjdii, în preț de 5000 Lei, dela familia *Dr. Drincu* din Arad; un „Apostol”, în preț de 500 Lei dela familia părintelui *I. Ttrla*, și o sf. Evanghelie, în preț de 650 Lei dela d. *Vasile Iancu*. Înregistrăm cu multă plăcere aceste binevenite daruri, pentru căl comunitatea bisericească este mulțumitoare.

La Mustești, tinerețel școlar și adult din Societatea „Sf. Gheorghe” a dat la 12 Febr. a. c. o frumoasă sărbătoare, cu multe și variate puncte alese și instructive, împreună cu cântări aranjate pe trei voci. Programul bogat, constând din 3 piese teatrale, poezii și cor, a fost foarte bine reușit. Seful întreg, luând parte, a urmărit programul cu viu interes, depărtându-se la urmă cu cea mai deplină mulțumire sufletească.

Laudă se cuvine acestui tinerețel, ce ascultă de conducători.

Instalare. În Duminica din 12 Februarie a. c. a fost introdus în parohia I din *Târnavoș* pâr. *Sabin Sas*, fost preot în Moșiori protopopiatul Ineu. Instalarea s'a săvârșit de către P. C. Sa pâr. protopop *A. Adamovici* al Șriei.

Despre Glogovaț primim spre publicare, informația de mai jos și anume: *Petru Bulic* din Arad a trecut dela biserica greco-catolică la biserica ortodoxă română, la sfatul și îndemnul preotului nostru din Glogovaț, *Andrei Chirilă*, unde s'a și cununat. Tot în Glogovaț au mai trecut dela religia romano-catolică la cea ortodoxă română: *Ioan Sârb* și *Marioara Susana Chișnăsc*. Sârb. Până aci informația ce am primit.

Noi, însă adăogăm încă ceva, drept lămurire. În comuna Glogovaț, încă în veacul al 18-lea, aveam parohie ortodoxă-română, în care s'au așezat și sârbi. Iar după emigrarea — din mai multe comune arădane, deci și din Glo-

govăț — a Sârbilor, parohia românească, cu biserica sa de lemn, menționată în Cronica parohiei germano-catolice din Glogovaț, a rămas în bataia vânturilor. În acest chip, comunitatea r.-catolică, ocrotită prin așezământul de patronat al Statului, s'a împuternicit și a atras la sine pe mai mulți Români, în cursu vremii, catolicizându-i și germanizându-i.

Deci, să se știe, nu avem de a face, la Glogovaț, cu un caz de egritudine confesională, ci numai de recucerirea elementului pierdut, cât mai poate fi recunoscut și salvat. Reînvierea vechei organizații parohiale românești, cu o frumoasă biserică de zid în stil bizantin, și cu un tânăr preot activ acolo; sunt semnele vremurilor nouă, de cari legăm toate bunel: așteptări, pentru Biserică și Neam.

Institutul Surorilor de Ocrotire din Cluj, Calea Moșilor Nr. 27, aduce la cunoștință, că anul acesta admiterile pentru anul I se fac la 1 Aprilie.

Candidatele sunt rugate a-și înalta de urgență cererea și următoarele acte: de naștere, doveditor că împlinesc 18 ani, de cetățenie, școlaritate (de cel puțin 4 cl. secundare), moralitate și medical.

Toate elevele sunt bursiere, întreținerea gratuită, însă uniformele și cărțile privesc pe eleve. Durata cursului: doi ani și jumătate. Se apelează la elemente serioase, cu suflet, dornice de a îmbrățișa o carieră demnă și frumoasă. După absolvire devin funcționare de Stat, cu leafă începătoare de 3500 Lei și vor fi imediat numite în post.

Cererile vor avea să fie trimise Direcțiunii aceluia Institut, pe adresa de mai sus.

Publicăm informația de față, atragem asupra ei atenția, în special, a preoților noștri.

În sf. biserică din Aradul-nou a cântat, la Dumineca lăsațului de carne, corul Parintelui Virgil Lugojan, făcând o frumoasă propagandă ortodoxă-românească. — Tot atunci s'a citit un act de „donație“ a clădirii Casei Culturale (neterminată încă), din partea credincioșilor coloniști, pentru biserica noastră. — Iar în Dumineca Ortodoxiei a avut loc, după Vecernie, la școala primară din Aradul-nou, un festival religios, cu o frumoasă și instructivă conferință a C. Păr. Profesor Dr. Simeon Șiclovan, despre cinstirea icoanelor, în cadrul unui program bine susținut de dl. Inv. Gavril Rejep.

Laudă ostănititorilor!

Dela Pătârș, aflăm următoarele lucruri bune: La 19 Febr., în „Dumineca Zăpostirei“, la sf. Liturghie a cântat nou înființatul cor, condus de dl. învățător I. Crișan. La priceasnă, păr. Gheorghe Laza, a predicat despre binecuvântările Postului. Pătârșenii nu mai avuseră așa ceva, nefiind acolo nici-un cor în trecut. Ce fericit este satul, unde preotul și învățătorul, cari, înțelegându-și misiunea, lucrează împreună și solidari pe terenul religios-cultural, pentru întărirea în credința strămoșească și iubire de neam! Parintelui de acolo cu drept temei i-se aduc mulțumiri, pentru că delă venirea sa între noi, s'a ostenit să lumineze poporul, instruind și pe copiii de școală și pe tinerii adulți în cunoașterea glasurilor, ca să populeze strana, așa că azi și strana din biserica de acolo este activă.

La vecernia acelei zile, la stăruințele părintelui s'a organizat Societatea Tinerimii „Sfântul Gheorghe“, alegându-și și pe ceilalți fruntași statutori. Tot atunci s'a fixat programa de activitate pe durata postului; conferințe, lectură religioasă ori recitare, poezii moralizătoare. Corul va cânta puncte religioase

Informatorul nostru, a cărui expunere am scurtat-o încâtva din lipsă de spațiu, — adaugă aceea la ce și noi ne asociem: „Lăudăm buna înțelegere dintre părintele nostru și Dl. învățător, căci numai această legătură strânsă a Bisericii și Școlii ne dă binecuvântate roade în satele noastre“.

Cu adevărat, așa este zicem noi, cari am dat loc acestor informații pentru a dovedi, că și în sate mici și cu trecut neprielnic încă se pot face lucruri bune. Cari, însă, trebuie duse până la capăt. Și o nădăjduim aceasta, că se va face!

Redacțional

Numărul de față îl scoatem în dublu (pentru Duminecele din 12 și 19 l. c.), din pricina că, având material mai mult cules, trebuia să eliberăm litera pentru alte lucrări tipografice.

Colaboratorii noștri sunt rugați, ca, ori de câteori ne trimit articole și informații, cari prin cuprinsul lor ar fi legate oarecum de timp, să ne indice pe manuscris numărul pentru care se potrivește publicarea. E în interesul nu numai al celui ce face comunicarea respectivă, ci și spre ușurarea Redacțiunii.

No. 1603/1939.

Comunicat

**Jurnalul Consiliului de Miniștri,
Președinția Consiliului de Miniștri.**

Consiliul de Miniștri, în ședința dela 13 Octombrie 1938,

Luând în cercetare referatul d-lui ministru al Cultelor și Artelor Mr. 27.832 din 1938;

Văzând dispozițiunile art. 18 din legea reglului general al cultelor,

Decide:

Art. I. Toate cultele vor oficia serviciile religioase la solemnitățile naționale și la cele ale Familiei Domnitoare.

Ora când se vor oficia aceste servicii religioase va fi fixată în fiecare județ de prefectul județului.

Art. II. În afară de cazul când legi, regulamente, sau dispozițiuni speciale nu dispun participarea în corpore la serviciile religioase ce se vor oficia la solemnitățile naționale și la cele ale familiei domnitoare, vor lua parte șefii autorităților de Stat, județ sau comună și ai instituțiilor deplinzând de acestea, cum și comandantul celei mai mari unități din garnizoană;

ei vor participa la serviciul religios ce se va oficia la biserica ortodoxă română din localitate.

La bisericile sau casele de rugăciune ale celorlalte culte, vor participa delegații ai șefilor autorităților arătați la aliniatul precedent și ai armatei. În măsura posibilului, acești delegați vor aparține cultului bisericii sau casei de rugăciune unde se oficiază serviciul religios.

Art. III. Dacă la solemnitate ia parte și trupa sub arme, aceasta va participa la serviciul religios dela biserica ortodoxă. La serviciul religios dela aceeași biserică vor participa și premilitarii. Se vor trimite delegații la bisericile sau casele de rugăciune ale celorlalte culte, dintre credincioșii acelor culte.

Art. IV. Elevii școlilor de Stat vor participa în corpore la solemnitatea dela biserica ortodoxă. Delegații dintre elevii aparținând celorlalte culte, vor fi trimise la bisericile și casele de rugăciune aparținând acelor culte.

Elevii școlilor confesionale vor participa la serviciile religioase ce se vor oficia la bisericile sau casele de rugăciune ale cultelor cărora elevii aparțin.

Art. V. Cu executarea dispozițiilor acestui jurnal se însărcinează miniștrii: cultelor, internelor, apărării naționale, aerului și marinei și educațiunii naționale.

Arad, 20 Febr. 1939,

† Andrei
Episcop.

Nr. 1401/1939.

Comunicat

În urma adresei Sfintei Episcopii ort. rom. a O-răzii Mari Nr. 5101/1988 aducem la cunoștință că le-romonahul Ghemel Balint dela Sf. Mănăstire Izbu-
c, pentru grave abateri dela disciplina monahală a fost exclus din monahim.

Arad, 21 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 11 Martie a. c. orele 10 a. m. se va ține licitație publică orală, la fața locului în pădure, pentru vânzarea pe unitate, sau loturi mici, după trebuințele amatorilor, a materialului lemnos de lucru frapsin și stejar fazonat în pădurea veche a Mănăstirii Hodoș-Bodrog, compus din 262 figuri (dublăteri) și 20.25 m. cubi trunchiu.

Plata materialului cumpărat se va face în 2 rate și anume: 1/2 imediat la cumpărare, iar rata a II-a cel mult în 15 zile dela data cumpărării. Materialul se va putea transporta numai după achitarea totală a prețului de cumpărare.

Mănăstirea Hodoș-Bodrog la 20 Februarie 1939.

Administrația Mănăstirii
Hodoș-Bodrog.

Nr. 1622/1939.

Notă

Parohia *Dobrești* din protopopiatul Balint este vacantă. Venitele parohiei sunt:

1. Sesiă parohială: 31 jug. arător și fânaț. 2. In-
travilan de jămătate jug. 3. Stole foarte reduse fiind
și uniți. 4. Birul legal care se ia din concurs, nesigur.
5. Intregirea dela Stat. 6. Locuință: 2 camere și bu-
cătărie.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și trimi-
tă cererile Consiliului eparhial din Arad.

Arad, la 22 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

No. 149/1939.

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de *capelan protopo-
pesc în Arad*, devenit vacant prin promovarea preolu-
lui Viorel Mihuțiu de paroh, se publică concurs repe-
țit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în
„Biserica și Școala”.

Venitele sunt: salariul dela stat, sesiunea pro-
tească, locuință sau chirie bugetară, 1/3 parte din sto-
lele protopopului și birul parohial în suma de lei 600
(șase sute) anual.

Alesul va servi și va îndeplini în biserică și în
parohie funcțiunile încredințate de protopop. Va cate-
hiza la școalele primare, la care va fi repartizat și va
plăti impozitele după beneficiile sale.

Concurenții își vor adresa și trimite cererile, în-
soțite de toate documentele justificative, Consiliului
Eparhial, dovedind că sunt evalificați pentru *parohii
de clasa I*. Cei admiși la concurs se vor prezenta în
sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie
și în cele rituale.

Arad din ședința Consiliului eparhial dela 7 Fe-
bruarie 1939.

† ANDREI
Episcop

P. Givulescu
consilier ref. eparhial